

CHECKLIST KLASSENORGANISATIE

Alle maatregelen die een leerkracht neemt om een klimaat te scheppen waarin leerlingen met succes kunnen werken en leren.

- 1: Goed in orde
- 2: Bijna in orde
- 3: Niet in orde/ of niet aan de orde
- 4: Direct actie op nodig

1. Inrichting klaslokaal/gang/meubilair

1 2 3 4

Er zijn bewuste keuzes gemaakt wat betreft de zitplekken van kinderen. (Eventueel met behulp van een sociogram, de overdracht van de vorige leerkracht etc.)

Iedere leerling heeft passend meubilair.

De klas en gang zijn overzichtelijk en opgeruimd. Er zijn geen overbodige spullen/materialen etc. zichtbaar.

Muren en prikborden zijn rustig, aantrekkelijk en functioneel ingericht. Er is een vaste plek voor bijvoorbeeld de dagindeling, de regels van de klas, kalender met verjaardagen etc.

Alle leerlingen kunnen het digibord zien vanaf hun plek.

Ik kan van alle leerlingen het gezicht zien als ik instructie geef.

Er staat een instructietafel op een strategische plek.

Er zijn duidelijke, niet storende looproutes door de klas. Kinderen met concentratieproblemen zitten niet aan deze routes.

Er is een stilteplek waar kinderen rustig kunnen werken/rustig kunnen worden.

Er zijn vaste plekken voor: jassen, tassen, gymspullen, eten en drinken, materialen die mee naar huis mogen etc.

Er is een vaste plek waar het gemaakte werk ingeleverd kan worden.

2. Bureau leerkracht

1 2 3 4

De tafel staat op een handige plek.				
Er zijn duidelijke regels over wat leerlingen aan mijn tafel mogen.				
Als ik aan mijn tafel zit, kan ik de hele klas overzien.				
Mijn tafel is geordend.				

3. Kasten voor materialen

1 2 3 4

Materialen die vaak worden gebruikt zijn goed te bereiken.				
De leerlingen kunnen de methodematerialen goed vinden en pakken.				
Materialen die sporadisch gebruikt worden zijn op een handige plek (eventueel buiten de klas) opgeslagen.				
Er zijn duidelijke looproutes richting de materialen, die niet storend zijn voor anderen.				

4. Routines start en einde van de dag

1 2 3 4

Er is een duidelijke routine voor de start van de dag. De leerlingen weten wat ze mogen/ moeten doen als ze binnenkomen.				
Ik sta bij de deur om de leerlingen te ontvangen/begroeten.				
Er is rust bij de start van de dag. (Binnen is beginnen.)				
Er zijn duidelijke afspraken rondom het netjes achterlaten van het lokaal en de eigen spullen aan het einde van de dag.				
Ik neem aan het einde van de dag persoonlijk afscheid van mijn leerlingen.				

5. Algemene routines

1 2 3 4

De leerlingen weten aan welke eisen het gemaakte werk moet voldoen en conformeren zich hieraan.				
Leerlingen weten wat ze moeten doen als ze klaar zijn met hun werk en doen dit ook.				
Er zijn duidelijke afspraken over het pakken van nieuw schrijfgerei.				
Er zijn duidelijke afspraken rondom de pauzemomenten.				
Er is een duidelijke routine voor het naar het toilet gaan.				
Er is een duidelijke routine voor het weggaan uit het lokaal.				
Er is een duidelijke routine rondom het naar buiten lopen, naar de gym lopen en om andere redenen verplaatsen door de school.				
Er zijn duidelijke afspraken over eten/drinken in de klas, kauwgomgebruik, het dragen van petjes en dergelijke.				
Er zijn duidelijke afspraken rondom het gebruik van de eigen elektronische apparatuur op school.				
Er zijn duidelijke afspraken over welke spullen leerlingen wel en niet van huis mee mogen nemen en gebruiken op school.				

6. Routines tijdens de instructie

1 2 3 4

Ik heb de les goed voorbereid.				
Ik volg de stappen van EDI.				
De leerlingen hebben de juiste materialen voor zich.				
De leerlingen weten wat ze moeten doen als ze iets kwijt zijn. (Er is bijvoorbeeld een bakje met gevonden/extra potloden en gummen.)				
De leerlingen hebben allemaal een wisbordje, een werkende stift en schoonmaakmateriaal.				
De leerlingen weten hoe en wanneer ze een vraag kunnen stellen en houden zich ook aan deze afspraken.				
De leerlingen weten welk gedrag er van ze verwacht wordt tijdens een instructie. (Zithouding, aandacht, omgang materiaal etc.)				

7. Routines tijdens de verlengde instructie

1 2 3 4

Na de instructie is het voor mij helder welke kinderen verlengde instructie nodig hebben. Dit zijn nooit meer dan 20% van mijn leerlingen.				
De leerlingen kunnen op een niet storende manier naar de instructietafel komen.				
De leerlingen hebben de juiste materialen voor zich.				
De leerlingen weten wat ze moeten doen als ze iets kwijt zijn. (Er is bijvoorbeeld een bakje met gevonden/extra potloden en gummen.)				
De leerlingen hebben allemaal een wisbordje, een werkende stift en schoonmaakmateriaal.				
De leerlingen weten hoe en wanneer ze een vraag kunnen stellen.				
De leerlingen weten welk gedrag er van ze verwacht wordt tijdens een verlengde instructie. (Zithouding, aandacht, omgang materiaal etc.)				

8. Routines tijdens de zelfstandige verwerking

1 2 3 4

Na de instructie is het voor mij helder welke leerlingen zelfstandig kunnen verwerken. (Minimaal 80% van de leerlingen.)				
Er zijn duidelijke routines voor het pakken, het uitdelen en het inleveren van materialen.				
De leerlingen hebben de juiste materialen voor zich.				
De leerlingen weten wat ze moeten doen als ze iets kwijt zijn. (Er is bijvoorbeeld een bakje met gevonden/extra potloden en gummen.)				
Leerlingen weten wanneer ze mogen rondlopen en wanneer niet. En houden zich aan deze afspraken.				
De leerlingen weten hoe en wanneer ze een hulp kunnen vragen en dit doen ze ook.				
Leerlingen weten wanneer ze stil moeten zijn en wanneer ze zachtjes mogen overleggen.				
De leerlingen weten welk gedrag er van ze verwacht wordt tijdens het zelfstandig werken. (Zithouding, aandacht, omgang materiaal etc.) En passen deze afspraken ook toe.				

9. Overgangen

1 2 3 4

Het dagritme hangt zichtbaar in de klas.

Er is een duidelijk stiltesignaal.

Leerlingen reageren direct op dit signaal.

Het is inzichtelijk voor kinderen hoeveel tijd ze hebben om aan een opdracht te werken.

Lesovergangen zijn voorspelbaar voor leerlingen, de routines zijn geoefend.

Lesovergangen kosten weinig tijd en verlopen rustig.

Kinderen weten welk gedrag er van ze verwacht wordt tijdens een lesovergang en dit passen ze ook toe.

10. Routines bij ongewenst gedrag

1 2 3 4

Er zijn duidelijke gedragsverwachtingen in de klas.

Er is geoefend met deze gedragsverwachtingen.

Er zijn duidelijke consequenties op het overtreden van gedragsverwachtingen.

Ik corrigeer waar mogelijk non-verbaal.

Ik geef gerichte, korte gedragsinstructies.
(Ik zie dat je... Wat is de afspraak? Dus...)

Ik weet wat ik moet dan als een leerling grensoverschrijdend gedrag vertoont.

11. Doorgaande lijn

1 2 3 4

Er is een doorgaande lijn rondom de klassenorganisatie in de school.

VERBETERPLAN

Welke drie onderdelen hebben direct aandacht nodig?

1

2

3

Verbeterpunt 1

Wat is de huidige stand van zaken?

Hoe zou je willen dat het gaat? (Doel)

Hoe ga je de leerlingen dit leren?
Beschrijf welke stappen je gaat nemen,
wat je nodig hebt, hoe je gaat oefenen,
hoe je gaat controleren/evalueren, wie
doet wat etc...

Verbeterpunt 2

Wat is de huidige stand van zaken?	
Hoe zou je willen dat het gaat? (Doel)	
Hoe ga je de leerlingen dit leren? Beschrijf welke stappen je gaat nemen, wat je nodig hebt, hoe je gaat oefenen, hoe je gaat controleren/evalueren, wie doet wat etc...	

Verbeterpunt 3

Wat is de huidige stand van zaken?	
Hoe zou je willen dat het gaat? (Doel)	
Hoe ga je de leerlingen dit leren? Beschrijf welke stappen je gaat nemen, wat je nodig hebt, hoe je gaat oefenen, hoe je gaat controleren/evalueren, wie doet wat etc...	

Bronnen:

A.Golly, PBS, goed gedrag kun je leren, 2013

J.Hollingsworth & S.Ybarra, Expliciete directe instructie 2.0, 2020

M.Klamer, Klassenmanagement, 2012